

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak			
	Kölyök:	Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.

Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszabítás mellett vétetnek f.

A magyar polgári perrendtartás

Debreczen, febr. 3.

Aki az orginikus törvények rendelkezéseinek nevelő hatását egyesekre és egész népekre ismeri, aki tudja, a népéletnek és ezzel az állami evolúciónak mily nyomós és döntő tényezői voltak minden kulturnépnek a jogi felfogás, jogi fogalmak és az igazság megtalálásának eszközei és utai, aki előtt nem ismeretlen, amit a történelem és a népek lélektana tanítanak, hogy csak fölfelé haladó népek képesek kimagasló törvényeket alkotni, uttoró reformokat önmagukból produkálni, annak Magyarország kulturéletemben historiai fontossága az a nap, melyen Plósz Sándor igazságügyi miniszter a parlament elé terjesztette a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot.

Minden művelt nép jogélete, kulturális fejlődése mindenkire nézve, ki a népélet tüneteit és nyilvánulásait vizsgáló szemmel nézi, könnyen felismerhetőleg szolidarisak, homogének. Az eredetiség keresése, a másutt már létezőnek soha egyszerű befogadása, a törvényalkotás ellentétes pólusai: többnyire kiforratlan alkotásvágnak, illetve erőszakos, mert még nem érett, a gyakorlati élet által nem követelt reformnak bizo-

nyítékai. Amaz surlódásokat okoz a forgalmi életben, ez egészséges hajlandóságokat elsatnyit, ugrásszerű fejlődést okoz, a jogbiztonság, a jogfogalmak kárára.

A polgári perrendtartásnak, a joghasználatára és érvényesítésére, az igazság megtalálására vonatkozó szabályok összességének kétségkívül meg kell felelnie a nemzet kultur- és jogállapotának legalább annyiban, hogy institúciói és szabályai azzal congeniálisak, az általános felfogáshoz közelállóak legyenek, ha azt nem akarjuk, hogy a behozandó reform üvegházi növény maradjon, mely a hideg köznapi áramlatban nem virulhat. Elhamarkodott, hirtelen reformok soha sem használnak, gyakran ártanak.

Az új magyar polgári perrendtartás minden hivatott tényező és az egész közvélemény által forrón óhajtott alkotás, melynek áldásos hatása annak életbe lépése után hamar éreztetni fogja magát egész jogéletünk terén.

A rideg alakosság a polgári perben, az esetlegesség elve a jog védelmében és a bizonyításban, az ellenfél fejtegetéseiben a hézagok keresése, a periratok korlátlan hosszúsága, a perek többnyire indokolatlanul hosszú tartama, a bíróságoknak a bizonyítás szabályaihoz való kötöttsége okozták, hogy a peres ügyek

velejét csak ritkán és tulságos nagy fáradsággal lehetett kihámozni ezekből az alakosságokból, annyira, hogy az igazságért folyt harc terén nemcsak nem lüktető élet, nemcsak a végeredményben való megnyugvás nem volt található, hanem az összesség nagy hátrányára a bizonytalanság érzelmé uralkodott.

Parlamentünk már husz évvel ezelőtt állást foglalt a nyilvánosság, szóbeliség és közvetlenség elvén alapuló perrendtartás mellett, amennyiben utasította az akkori igazságügyi minisztert, hogy mihamarabb terjeszse be a megfelelő javaslatot.

A reformot csak lépésről-lépésre lehetett előkészíteni. Először jött a novella a polgári perrendtartáshoz, az 1881. LIX. t.-cz., mely annak sok, már teljesen tartahatatlanná vált rendelkezését megváltoztatva, részben új jogorvoslatokat teremtett. Azután jött a hat évnél már régebben érvényben álló sommás eljárás, mely a járásbírók illetékessége alá tartozó perekre nézve a fennemlített elveket a legmagasabb fórumig gyakorlatilag érvényre juttatta. Nem aggodás nélkül léptették életbe ezt a részleges újítást. Bírói és ügyvédi karunk dicséretére konstatáljuk, hogy az új rend a sommás peres ügyekben csakhamar gyakorlatilag beváltak bizonyult, s egyszersmind an-

Tárcza.

Bál után.

Irta: Czeizing Lajos.

A reggeli szürkület óvatosan öleli át a nagyterem kimagasló kupoláját. Mintha megbánta volna a jókori felbredését, melylyel csak zavarja a bálteremben uralkodó vidám kedélyt.

A jókedv, mely belülről kihallatszik, még visszavonulásra készténé, ha a természet, mely őt uralja, nem háborodna feleme lépésére.

Vissza lépne ő, kit egy gyűlöletnek tolokodásáért. Mennyit is kell most halgatnia, mennyi lesz ismét azok száma, kik az ő megjelenését nem a legnagyobb örömmel veszik, sőt ha talán hatalmukban állane, nem átsálnák megkísérteni vissza vonulását, hogy még tovább is élvezhessenek az éjleple alá burkolva szenvedélyüknek.

Fehér zuzmarával vonja be odakint a házak tetejét, a fákat, az utakat, hogy megjelenésével annál inkább imponálhasson és kedveskedésével megnyerhesse ellenségeit.

Szép virágokat rajzol a hatalmas üvegablákra, melyen keresztül kíváncsian kacsingat be a tánczoló párokra.

A hejzai csillag is álmos pilantásokkal kandikál be a jégvirágos ablakon.

Réveteg tekintettel néz vissza a már

annyszor megfutott pályájára. Pedig most is elkészült. A nap, mely mindenütt nyomában van, dorgálva inti a tovább haladásra.

De mit tehet róla, mikor oda lent a földön a tündérvérté varázsolt teremben oly vigan, oly csábítóan hallatszik a zene, oly hívogatólag szól a pezsgős poharak cseengése, hogy szeretne végbucsnit mondani ő is a csillagok hazájának, mint egy meteor, mely megunta a magasban szerzett dicsőséget és lerohan a földre talán, vesztére, vagy talán egy szebb hont keresve dicsőbb érdemeket szerezhet magának.

Ott szeretne lenni a villanyfényben uszó teremben, ott a zene mellett, a keringő andalító hatásától elenyészni és tovább nem létezni a világon.

De ez csak vízió mind a hajnal csillag mind a természet ébredése részéről. Hagyjuk okoskodni őket a maguk szötte alkotások rendszeré felől.

A gépház fülledt levegőjében pislákol a futó, kinek rendelkezése a villanygépet kellő képen mozgásban tartani. Csak ő áldja most legjobban a természet amaz áldásos voltát, mely szerint közeledik már az óra a midőn nyugovóra hajthatja fejét és kipihenheti az éjszakai fáradalmakat.

Mormogva tesz egy-egy lapát szentet a kazán alatt kislvó félen levő tűzre, miáltal újabb erőre gerjeszteni a dinamót, melynek egyhangu bugása és a be-behalatszó muzsikaszó olyan hatást gyakorolnak szempilláira, mintha azok megtagadnák a szolgálatot és idő előtt lecsukódnak, míg a gépész

noszogatása felnem ébreszti csendes szundikálásából.

Kint a járó-kelő emberek, a kiknek a rozsvöldi javakból kevesebbet juttatott, midőn a nagy kapu előtt elhaladnak, hol már a távozókra várakozó hosszú kocsisorok ácsorognak, összebb húzzák ködmönüket, mintha az átvirasztott éjszakából nekik is jutott volna valami osztályrésztül.

Pedig ők pihentek. Talán álmodtak is valami szebb reményekkel kecsegtető és boldogabb napokról, mely megszabadítja őket a gondterhes élt szomorú jövőjétől, a nyomortól.

Reggeli öt óra van.

Az óriási épület ablakain már csak gyéren világít keresztül a villámfény sugara. Hol elhalványul, hol ismét teljes fényvel árasztja el a diszes termet, melyben a hangulat inkább nyomott már, mint kitörő jókedv.

Nem ismétlődnek annyszor a tüzes tánczok, nincs annyi ugrás mint kezdetben, nincs hang, mely keresztül hasson a tánczók sorai között a zenész bandáig.

Fáradt, tiékdadt mindenki.

A mamák nagyokat bóbiskolnak, majd ásítognak egymás kedvére. Oda oda szólva pihető lányukhoz — gyermekem ne menjünk még haza?

A poharak csengése is ritkább lesz. — Egyik másik asztalnál nem tudni, a pezsgő gyakori hörpintésének tulajdonítható-e a szunyadó alakok csendes horgyogása, vagy az álom hatalma vett erőt fáradt porhüvelyén, míg a pinczér nem éppen barátságos

nak időszertése mellett legjobb bizonyítéknak kell tartanunk azt, hogy a laikus közönség is felismerte a felek közvetlen közreműködésének nagy becsét a perek eldöntésére.

A köztudatba átment meggyőződés a summás perekre nézve érvényes eljárás szükségességéről és értékéről, és az a körülmény, hogy a régi formák figyelembe vétele az egyéb perekben napról napra nyomasztóbbnak tűnt fel, még pedig annál inkább, minthogy a bizonyítékok szabad méltatásának szabálya kiterjesztetett ugyan a rendes perekre is, de éppen az ezekben uralkodó alakiség folytán csak részben tudott utat törni, — mindenütt megérlelte azt a meggyőződést, hogy a polgári peres ügyek minden terén egységes, modern, a fennemlített elveken alapuló eljárásnak kell hatályba lépnie.

Ez a reform tehát megfelel az általános szükségnek, mely fogékonyvá teszi iránta a szakfériakat és laikusokat egyaránt.

Az anyag rendezését, az új polgári perrendtartás rendszerét már ezelőtt egy évvel megvilágítottuk és a mostani törvényjavaslat abban különbözik a könyvpiacra megjelent „átdolgozott” tervétől, hogy a szaktestületek, érdekeltek által és a szaktanácskozásban hangzott sok kívánat figyelembe vételével. Valamennyit természetesen nem lehetett tekintetbe venni, mert nemcsak a rendszert kellett a belső ellenmondásoktól megóvni, hanem figyelemmel kellett lenni a lehető összhangra is az európai jogfejlődéssel.

Mindamellott sok rendelkezést találunk a javaslatban kereskedők elleni követelésekre nézve a bíróságok helyi illetékességére, a felek képviseleti jo-

módon adja tudtára egy egy asztal odébb tasztításával — melyen a jámbor lélek egész bizalommal neki könyökölve álmában is kva terkázik — hogy reggel van.

Készülődik mindenki. Még egy polka, mely elmaradhatatlan, a melyen még az utolsó erejüket kifejtve az elégedetlenek részt vesznek ha török szakad is és ki erre ki arra szélednek.

Az utcán nagy lármát csapnak a távozó kocsik.

Egy felgyürt galléru uraság harsány rikácsoló hangon kiabál.

— Fiakker!

— Parancsoljon nagyságos ur...

— Nagy mező utca nyolcz... de mint a villám.

— Igenis nagyságos uram.

— Ez is alig várja hogy otthon legyen — mormogja a kocsis. — Nem tudom mivel szurja ki a szemem... És hajt örült gyorsasággal, hátha megkapná az érdemlett jutalmat.

Vannak, kik a bálteremből még egy kávéra vagy puncsra benéznek a kávéházba. Nem elégedve meg az éjszakai fáradsággal, vagy nem tartják érdemesnek már a lefekvést.

Két dudorészó alak az utca tulsó oldalán karonfogva húzálja egymást. Vagy az egyik, vagy a másik veszi el az egyensúlyt. Olykor hangos nevetésben törnek ki.

A nagyobbik ugylátszik türelmét veszette már az örökös ránczígálás tolytán, nem

gára, az ügyvédvallási kényszerre, polgári perekben az ügyvédek állására vonatkozólag, ami mind azt bizonyítja, hogy igazságügyi miniszterünk nem zárkózik el indokolt kívánatok elől.

De amit e törvényjavaslat méltatásánál úgy a jogélet szempontjából általában, mint a belső érték szempontjából különösen nagyra kell becsülni, az azon körülmény, hogy a javaslat egész Európában előkelő jogtudósként tisztelt igazságügyi miniszterünk legsajátabb műve, ki művét ime nemcsak politikai felelősségével, hanem mint szerző is védeni, indokolni és életbe léptetni fogja. Ha megadatott neki a szerenese, hogy a saját munkáját törvényjavaslatképpen terjessze a törvényhozás elé, ne vonja meg tőle a végzet azt a további szerencsét sem, hogy a javaslatból törvény legyen s ezt az igazi „lex Plósz”-t érvényben lenni és működni lássa.

Belföldi-dolgok.

— **Ankét a belügyminiszteriumban.** Széll Ignác belügyi államtitkár elnöklété alatt napok óta ankétot tartnak a belügyminiszteriumban az országos állami lélencházak tárgyában. Az ankétot, mely néhány napig el fog tartani, résztvesznek: Széll Ignác államtitkár, dr. Némethy Károly és Katka László miniszteri tanácsosok, Sándor János és Lukács György főispánok, Samassa Adolf miniszteri titkár.

— **József Ágost főherceg a Rivierán.** József Ágost főherceg és neje Augustia főhercegnő jelenleg a Rivierán időznek, ahol a telet töltik. Arról, hogy a főhercegi párezután állandóan a prágai Hradsinban fog tartózkodni, József Ágost főherceg szüleinek alsuthi házában semmit sem tudnak.

— **A deési mandátum.** A deési választókerület szabadalvűpárti polgárainak egy része — mint már megírtuk — dr. Csizer Ákos ügyvédet jelölte. Az értekezlet Széll Kálmán miniszterelnököt és báró Pod-

állhatja meg, hogy ne figyelmeztesse barátját.

— Te pokol dugója! Ne rágass már össze-vissza. Mit gondolnak felőlünk az emberek.

— Nézd hogy figyelnek, lépj ki bátran mint én.

De bizony hasztalan a jóakaratu figyelmeztetés, mert a tanácsokkal szolgáló pájtás is többször jön érintkezésbe a házak kiálló párkányaival.

Majd megáll a kisebbik egy utcasaroknál, neki támaszkodik a falnak.

— Mit csinálsz Béla? Kérdi szelidebb hangon a kollega.

— Várj egy kicsit Friczi. A galucsnim szorít, kénytelen vagyok levegni, úgy könnyebben gyalogolok hazáig.

Nagy erőlködéssel sikerült lehuzni galucsniját. De nem az volt az oka a fájdalomnak, — a cipő. Azt is levegette. Lábat a galucsniba dugta, a cipőt a kezében vitte szépen haza.

— Mi van a kezedsz Béla?

— Hát látod. Vagy talán már annyira sem látsz, hogy felismerd a mi a kezemben lóg, a cipő. A lakk cipő. Türelmetlenkedett Béla s haladnak tovább.

— Gyönyörű szőke angyal volt kivel utoljára táncoltam — folytatja tovább a félbemaradt társalgást Béla.

— Eh! Hadd el a te szőke angyalod. Nem is hasonlíthatod ahoz a kis menyecskéhez, kivel én a soupe csárdást táncol-

maniczky Frigyest, a szabadalvűpárt elnökét áviratilag üdvözölte. Az üdvözlésre báró Podmanicsky a következő távirattal válaszolt:

Az országos szabadalvűpárt dr. Csizer Ákosnak szabadalvű programmal való jelölését örömmel veszi tudomásul s bizton reméli, hogy a deési kerület szabadalvűpártja összetartása révén fényes győzelmet fog aratni dr. Csizer megválasztása által. Podmaniczky, pártelnök.

Erősödő magyarság.

Debreczen, febr. 3

Ugy közlik a számadatosok, magyarul a statisztikusok, hogy Magyarországon a tiszta magyarság száma felülmúlja az összes lakosság lélekszámának felét s hogy minden 100 lélekből 51 és fél lélek magyar és csupán 48 és fél lélek idegen ajku. — Tudni kell, hogy a számadatok minden száma féllel vagy negyedrésszel vagy tizedrésszel végződik. Neki tizedrés emberai is vannak.

Az én biztos számításom szerint Árpád mintegy tízezer magyarral jött be ide Ázsiából. Ezzel foglalta el az országot s ezzel rémitgette a szomszédos birodalmakat és népeket.

Ha minden száz esztendőben megkészszeresödik az omborszám s ha 900-ban csakugyan tízezer magyar volt: akkor 1900 ban, tehát ezer év múlva 10 millió és 240 000 magyarnak kell lenni. Van is. Csak hogy valamennyi nem Magyarországon lakik s nem magyarul beszél. A mi hija van a magyarnak, az ott lakik Havasföldön, Moldvában, Bukovinában, Besszarábiában, Szerbiában s egyebütt oláhu, szerbül és oroszul beszél. De ő nem tudja már, se más, hogy egykor magyar volt.

De aki magyar is: eredetileg nem mind s nem mindig volt az e magyar. Sokat kellett az eredeti magyar fajnak elmagyarosítás által szaporodni, mert természetes szaporodását

tam. Fekete szem, mint a bogár, a haja, a kis kacsóli, talán nem is erről a világról való. Ha rám nézett nem birtam szemem közé nézni. Ha szólott hozzám, mintha a mesebeli tündérek hazájából hallatszanék suttogása és milyen hévvel tánczolt. Szóval egy igazi imádott angyal volt.

Fátyorészve haladtak tovább a mindinkább népesedő utcán. Tekintetüket a földnek fordították, hogy a szembejövők ne gyönyörködhesse nek sápadt arcukon, míg elértek valahára lakásukig, hol összébb húzódvá próbálnak észrevétlenül bejutni a kapun, a mi nem sikerült számításuk szerint. Mert Borcea a szakácsné éppen akkor nyitja az utcaajtót, midőn a két jó madár a belépésre határozta el magát.

— Na hiszen... A fiatal urak ugyan kimulatták magukat. Ilyenkor kell hazajönni. Tudná csak a nagysága. Majd adna a fiatal uraknak.

— Csitt! csitt Borcea! Egy kissé csendesebben diskuráljon. Nem akarjuk, hogy a mama valamit tudjon kimaradásunkról.

Avval egy pár hatost csusztatnak a csájuk markába, mitől siketítő soprán hangja nyájásabbá változik, még meg is kérdi, hogy nincs-e valamire szükségük a fiatal uraknak.

Betuszolja őket szobájukba, honnan a nagyobbik lurkó még ki szól, — csak el ne hagyjon aludni és ne szóljon a mamának Borcea.

rettentő törökj... s több csak a

Bá... dely ka... járásu... lyunk... hogy E...

Bi...

a fölség... tól, né...

magyar...

a többi...

a szaba...

delmér...

térre, n...

dig fog...

egy me...

Val...

Egy feg...

többet...

biró. A...

hiró m...

Ig...

melyik...

az ezer...

De azér...

tán ma...

ki Árpá...

kája é...

pedig t...

el nem...

ősei 36...

lus par...

dóknak...

élnék a...

nálunk...

zsidó ta...

akkora...

itt Mag...

száz m...

valame...

Ne...

hallható...

tiszta...

kivesze...

tult, el...

A...

nemzet...

költő,

szere...

ügyeit,

talárol...

hogy...

sokból...

jon, me...

herceze...

rögörö...

bárha...

Lirikus...

verses...

nyert.

A...

tél nag...

mokba...

ideje. ...

zérus...

czákor...

litani,

rettentő csapások akadályozták. Tatárjárás, törökjárás, rémetjárás, dögvész, elbujdosás s több efféle. Összes szabadságharczaink csak a magyar vért pusztították.

Báró Kemény Ferencz volt egykor Erdély kanvellerja. Szókimondó, egyenes eszejárásu ember. Egyszer Ferencz József királyunk azt kérdezte tőle, mi az oka annak, hogy Erdélyben oly kevés a magyar?

Biz annak az az oka felséges uram, hogy a folséged elődeinek trónusát töröktől, tatártól, némettől meg kellett védelmezni, csak a magyar fogott fegyvert s ontotta vérét, nem a többi fajzat. És aztán ha az alkotmányt és a szabadságot kellett védelmezni: annak védelmére is mindig a magyar állt ki a csataterre, nem más. Hát bizony ily módon mindig fogynunk kellett kissé, míg a többi faj úgy megsaporodott, mint az egér.

Van igazság báró Kemény szavaiban. Egy fegyver bíró ember a faj szaporodására többet ér, mint tíz más, a ki nem fegyverbíró. A harczmezőn pedig mindig a fegyverbíró magyar fogyott.

Igen nehéz volna ma már kimutatni, melyik magyar az igazi ősz magyar és melyik az ezer év alatt elmagyarosodott magyar. De azért az igazi ősz magyar faj megvan tisztán ma is. Annak a tíz ezer jó vitéznek, a ki Árpáddal ide jött, ma csak a 33-ik unokája él közöttünk; — 33 nemzedék alatt pedig tíz ezer kemény vitéz minden ivadéka el nem fajzik. Szent igazság ez. A mai zsidók ősei 3600 év előtt vetették a vályogot a Nilus partján Egyiptomban, tehát az akkori zsidóknak 120-ik unokája él közöttünk s mégis élnek az egyiptomi ősnak tiszta ivadéka ma nálunk is, másutt is feles számmal. Pedig a zsidó faj harmadfél ezer év óta sohase volt akkora ur sehol, mint a magyar ezer év óta itt Magyarországon. Az egyiptomi falképeken száz meg száz zsidó arcz van lerajzolva, és valamennyit jól föl lehet ismerni.

Ne higyjünk tehát annak az uton-utfélen hallható kesze-kusza beszédnek, hogy az ősz tiszta magyar faj a századok folyamán már kiveszett, átalakult, összekeveredett, kipusztult, elfajzott volna.

A nagyvilágból.

A drámaíró királyi herceg. Az athéni nemzeti színház igazgatója, Vlachó Angelo költő, volt közoktatásügyi miniszter kevés szerencsével vezette a reábizott műintézet ügyeit, úgy, hogy le kellett köszönnie hivataláról. György király erre úgy rendelkezett, hogy a Théâtre Française mintájára tudósokból és költőkből dráma-bizottság alakuljon, melynek elnökévé harmadik fiát, Miklós herceget nevezte ki. E hírt egész Görögország örömmel fogadta, Miklós herceg bárha tüzezredes, igazi művészi lélek. — Lírikus, festő, sőt drámai költő. — Egyik verses drámájával álnév alatt pályadíjat is nyert.

A tél Spanyolországban. Míg hozzánk a tél nagyon kegyes volt eddig, a déli államokban csikorgó hideg uralkodik már jó ideje. Spanyolországban például nagyobbára zérus alatt áll a hőmérő. Madridban az utcákon és tereken kályhákat kellett felállítani, hogy a szegények melegeghessenek

mellette. San-Sebastianban akkora a hó, hogy a telefon- és táviróvezetékeket teljesen elpusztította.

Az ázsiai nagybácsi. Egy bécsi fiatal hivatalnoknak valami nagybátyja élt Ázsiában, ahol vadállatokkal kereskedett. A fiatal embernek ismerősei és barátai gyakran tréfalkoztak, sőt képes-levelezőlapokon rendelték nála egy-egy jócsaládból való bangáliai tigrist, könyező krokodilust, vagy egy rövidlátó, pápaszemű kigyót. Az illető fiatal ember, aki ugyis alig hallott valamit nagybátyjáról, az ilyen élczék miatt dühösen gondolt ázsiai rokonára. Néhány nap előtt azonban a bombay-i osztrák-magyar konzulátustól értesítést kapott, hogy nagybátyja moesárlázbán eihalt, s hogy kétszáz ezer dollárral megtoldott vadállat gyűjteményt és két indus szolgát örökölt. A fiatal ember már elutazott Bombayba, hogy örökségét fölvegye és eladja a vadállatokat. Szóval, ha az amerikai nagybácsi nem eszevesztette, akad még — ázsiai nagybácsi.

Robbanás a hangversenyteremben Hamburgban a „Flóra“ nevű hangversenyteremben, röviddel az előadás megkezdése előtt, felrobbant a világítókészülék gépéhez tartozó kazán. A robbanásra nagy pánik keletkezett. A közönség sötétségben menekült ki minden baj nélkül. Egyik fűtő súlyos sérüléseket szenvedett. Az előadást természetesen elhalasztották.

A boerok szabadságharca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, feb. 3.

Talán még sohasem volt a közvélemény annyira tájékozatlan az angol-boer háboru helyzetét illetőleg, mint most. Bizonyosat senki sem tud és a találgatások, kombinálások, amelyeket a mindkét fél által sugalmazott, vagy egyik másik hadakozó fél ügyét felkaroló lapok közölnek, csak még jobban összezavarják a háboru kimenetelét figyelemmel, érdeklődéssel kíséreltek. Mert bizonyosat, a valóságnak teljesen megfelelőt senki sem tud, mivel egy a németalföldi kormány, mint Anglia a németalföldi jegyzék hiteltelenségét tartja. Brodrick ugyan kiltásba helyezte, hogy legközelebb, az angol parlament elé terjeszti az átiratot, akkor azután tárgyilagosan lehet a dologhoz hozzászólni, addig azonban nem. Ma, amikor minden állítás megtermi másnapra a czáfolatot, ez lehetetlen.

A Standard angol lap szerint, a német alföldi kormány Vilma királynő kívánságára indította meg a békeakciót. A királynő nagyon melegen óhajtja a háboru befejezését s minisztertanácsot hívott össze, amely elhatározta, hogy a királynő kívánságát teljesíti, s megkezdte a békeakciót. Krüger nem hivatalosan, hanem bizalmasan értesítették a tervezett lépésről. Krüger kijelentette, hogy nincsen abban a helyzetben, hogy a németalföldi kormányt a béke közvetítésével megbizsa, mert ennek első feltétele az volna, hogy az angolok elismerjék a boer államok függetlenségét. A németalföldi kormány mind e mellett elhatározta, hogy a béke dolgában jegyzéket küld az angol kormánynak.

Vannak lapok, amelyek azt írják, hogy Kuyper külügyminiszterrel a hágai angol követ közölte már az angol kabinet válaszáat, más lapok viszont azt írják, hogy ezt a választ csak a legközelebbi miniszteri tanácskozáson fogják megformulálni. Így tehát,

amint nem felel meg egyrészt az a hír a valóságnak, hogy az angol parlament — bár udvarias formában — de visszautasította Hollandia beavatkozását; az is csak a vérmesek által terjesztett vélemény, hogy Kitchenerhez már rendelet ment volna az ellenségeskedések beszüntetésére.

Csak önkéntes tervelgetések azok a hírek is, hogy Hollandia teljesen a maga kezdeményezéséből és felelősségére intézte a jegyzéket Angliához, mert ezzel szemben áll a másik híresztelés, mely szerint a német alföldi kormány előbb az összes nagyhatalmakat értesítette békeakciójáról, de Németország kijelentette, hogy a háboru végéig nem térhet le a semlegesség álláspontjáról. Ellenben Oroszország és Franciaország biztatták a németalföldi kormányt a lépés megtevésére.

Tiszta képet tehát nem lehet alkotni. Csak egy kétségtelen, hogy tudniillik a békét mind a két fél óhajtja, de egyik sem akarja a kezdő lépést megtenni, egyik sem akarja kérni, nehogy kiszolgáltassa magát ezzel a másik fél követeléseinek. Mert az, aki békét kér, beismeri, hogy ő a legyőzött, neki van szüksége a háboru befejezésére, és ezt nem akarja egyik sem. Azért czáfolják meg angolok és boerok egyaránt, hogy felszólították volna a németalföldi kormányt a közbelépésre.

Egyről-másról.

Mondások a bicikliről.

Őseink lóháton foglalták el hazánkat vajjon, ha biciklin foglalták volna el, megértük volna-e az ezredéves fennállást?

A ló megijed a kerékpártól, autombiltól; valószínűleg sejt, hogy a gép őt kifogja szorítani.

En szerethetem a biciklit, de a bicikli engem sohasem fog szeretni.

»Egy lovas felér husz gyalogossal«, — mondja egy régi közmondás; csodálatos, hogy a kerékpárosokra még nem keletkezett hasonlóságot.

A kerékpáros sokkal gyengédebb, mint a lovas: az utóbbi sohase viszi a lovát a hátán, ha rossz az ut.

A ló sokat eszik, de elvégre én őt is megehetem; a kerékpár nem eszik semmit (csak néha elég borsos javításokat), de — én sem ehetem meg őt!

Eddig lovagias emberek voltak, ezentúl már csak »kerékpárosias«, vagy »automobilias« emberek lesznek.

A »lovag« címét el kell törölni; lesz ezután »X bajnok«, esetleg »N. kerékpáros«.

Lumpolás után már sokat vitt haza hű lovuk; hányat visz ilyenkor a kerékpár?

Kár, hogy a kerékpár nem tanulékony, különben már idomított bicikliket lehetne a lovárdákból — parden! — a »kerékpárodákból« látni.

Annyi bizonyos, hogy a kerékpáros bölgyek, sokkal férfiasabb benyomást gyakorolnak, mint a lovaglók.

Kiváncsi vagyok, mikor alakulnak állami méneseink — állami bicikli és autombilgyárakká.

»Lóverseny« az helyes szó, de »kerékpárverseny«, nem: ki kell javítani.

Különös, hogy elismert gyáva emberek, kik egy lóhoz közeledni sem mernek, egész bátor kerékpárosok lehetnek.

Annyi kongresszus volt már és a bicikli vagy automobilkongresszus még nem.

Kár a lótenyésztésre annyit áldozni, nem volna jobb az arra fordított összegeket kerékpár- és automobilgyárak létesítésére fordítani?

Még megmaradt kevés lovasaink épülésére közli:
Equitans.

Színház.

MUSOR.

Hétfőn, február hó 3-án, bérlet 102 ik szám «C» — Coriolánus. Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

Kedden, február hó 4-én bérlet 103-ik szám «A» — Nebántsvirág. Operette 4 felvonásban.

Szerdán, február hó 5-én, bérlet 104-ik szám «B» — A páholy, vagy: A szabadkőművesek. Bohózat 3 felvonásban.

Csüörtökön, február hó 6-án, bérlet 105 ik szám «C» — Teréz kapitány. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzerette Planquette.

Pénteken, február 7-én, bérlet 106-ik szám «A» — újdonságul először: Testvérek. Színmű 4 felvonásban.

Szombaton, február hó 8-án bérlet 107 ik szám «B» — másodsor: Testvérek.

Vasárnap, február hó 9-én két előadás: délután 3 órakor félhelyekkel. A Szent Iván éji álom. Vigjáték 5 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszünetben: Debreczen a holdban. Tündéres látványosság, énekekkel, táncokkal, 10 képben. Irta: Than Gyula.

* **Kételőadás.** Tegnap délután zsúfolt ház előtt került színre »Szép Heléna« operette. A szereplők mindnyájan elég jók voltak. Különösen a Sziklay tréfáin mulatott sokat a nagy közönség.

Este: Az igmándi kis pap került színre közepes ház előtt. Az előadásnak az kölcsönzött nagy érdekességet, hogy szintársulatunk kedves és tehetséges művésznője Kis Irén tegnap este töltötte be művésznői működésének 10 évét. Kis Irén a tegnapi ünnepeltésre nem volt elkészülve, épp ezért nagyértékkel bírhat rá nézve a közönség szeretetének osztatlan megnyilvánulása. Perczekig tapsolt, éljenzett az egész ház mikor Kis Irén a színpadon megjelent, és a taps alig akart szünni, úgy hogy többször belekezdett a szerepébe míg tovább folytathatta. Az igmándi kis pap Lazsák Zsuzsánnáját játszotta tegnap Kis Irén annyi természetességgel és ötlettel, hogy a nyit színén megtapsolták. A művésznőt tisztelői értékes ezüst neművel lepték meg a jubileumi nap emlékére.

Különben az egész előadás illett az est hangulatához. A szereplők: Komlóssy Emma, Sziklay Miklós, Odry Árpád, Nagy Gyula mind igyekeztek azon, hogy az est jól sikerüljön.

Sz. V.

A bóra

Óriási szélvihar Fiumében.
— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 3.

A tengerpartok réme, a vizek mellett lakók nagy átka: a «bóra» tegnap zuga,

metsző erővel bevonnult a magyar korona gyöngy városába, Fiumébe.

Most éjjel kapjuk az erről szóló táviratot, s a sürgöny megdöbbenő részleteket beszél a dühöngő szél pusztításáról, hatásáról. — A bóra reggel jelentkezett a város fölött, s első rohama teljesen leszakította a vámhivatal tetefjét. A városban, — a hol már régi ismerős ez a szél, — persze azonnal nagy mánik támadt s mindenki sietett lakásba vonulni. A házakhoz köteleket erősítettek, s ebbe kell belefogódzania a járókelőknek, — a kik valami halaszthatatlan dolguk miatt az utcán közlekedtek, — mert különben a vihar ledönti őket lábaikról.

A bóra egy nagy bérpalota fedelzetét is letépte, s a lezuhanó cserepek 3 ember, egy kocsist, s egy lovat ütöttek agyon. A rakparton 10 rév munkás halt meg; a rettentő vihar jelző oszlopokat döntött reájuk . . .

A hajóközlekedés természetesen szünetel, s a városban is, — a katasztrófák híre hamarosan szétterjedve, — ugyszólván alig látható valaki.

NAPI HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Csekély érdeklődés mellett vette kezdetét a negyedik napi közgyűlés. A városatyák kevés számban voltak jelen. Még Juhász Ignác, a nagy beszélő is hiányzott. Így aztán gyorsan haladtak át az egyes tárgyakon. Az első tárgy Zádor Lajos és társainak kérvénye volt a városház alatti boithelyiségek bérletének árverés mellőzése vei meghoszabítása iránt. A tanács javasolja a kiadást és a közgyűlés — Márton Lukács kivételével, kinek a boithelyiségnek adják át, s a boithely kiadását árverés mellőzésével megszavazta. A többi tárgyakon gyorsan siklott át a közgyűlés. Egyes jelenlétesek történetek, manyeket elfogadtak. A főispán tíz óra után miután az egyes tárgyakon tulesett a közgyűlés, — a gyűlést be rekesztette.

— **A zálogházak reformja** A kereskedelmiügyi miniszter már régebben a zálogházak reformját tervezi oly irányban, hogy olcsóbbá tegye a zálogokra kapott kölcsönök után fizetendő kamatot. A miniszter a kereskedelmi és iparkamarákat kérte föl, tegyenek javaslatot az előforduló visszaélések megátlására, egyuttal szerezzenek a pénzügyminisztériumnél tájékozást, hajlandók lennének-e nem csupán értéktárgyakra és észerekre, hanem kézi zálogokra is kölcsönöket adni. A kereskedelmi és iparkamarák már elküldötték javaslataikat, egyuttal egybe hangzóan tudomására hozták a miniszternek hogy a pénzügyminisztérium nem hajlandók kézi zálogokra kölcsönt adni. Ugy látszik tehát marad minden a régiben.

— **Dajna Balog Bandi** Óriási gyasa lett a zeneművészetnek. Dajna Balogh Bandi, az európai hírű gondokás, tegnap meghalt. Ki ne ismerte volna Debreczenben a vidám kedélyű, a folytonosan derült arczu Bandit, aki gondokájával a félvilág elismerését vivta ki. Volt neki igen sok érdemeje. Játszott a mostani angol király előtt, ki egy értékes mell-tűvel ajándékozta meg. Kedveltje volt a főhercegeknek; az ő gondokája mindenütt utat nyitott a szívekbe. Ritkán volt itthon,

mert európai kedveltségnek örvendett. — Sulyos betegség vette elő már hónapok óta, mely ágyba döntötte. Nem volt orvosság számára. Betegege mind nehezebb lett, végre is a halál megváltotta szenvedéseitől. Dajna Balog Bandi elhunytával igazi, őszinte részvét nyilvánul s a veszteség oly óriási, hogy egyelőre mérlegelni sem lehet.

— **Köszönnyilvánítás.** Mindazon barátainknak és ismerőseinknek kik drága halottunk végtiszűessége megadásánál megjelenni szívesek voltak, halás köszönetünket nyilvánítjuk. Debreczen 1902 február 3-án. Áron Manó és családja.

— **Szentségtörök** Kelemen Márton és Móricz h.-dorogi lakosok a múlt hó 26-án vallásba ütköző cselekményt követtek el. Ugyanis e napon valahol jól elmulattak és részeg állapotban bemutak a zsidó templomba, hol nagymérvű brutalitást követtek el. A csendőrség vizsgálata alapján a két alak ellen megindították az eljárást.

— **Betörés.** Varga Katalin ablakán január hó 26-án 10 és 12 óra között ismeretlen tettes bemászott és a kamarából nagy mennyiségű buzát lopott. Az ablakon nem tudván kivinni, feltörte a konyha ajtót s úgy hatolt bg. Az ismeretlen tettest keresik.

— **Betegség elől a halálba.** Egy szerencsétlen szegény asszony akart ma délután megválni az élettől, mert megelégette azt a sok szenvedést és kint, mit két év óta tartó betegsége okozott neki. Nagy Borbála már két év óta szenved vese bajban. A szerencsétlen asszonyon ma ismét heves fájdalmak vettek erőt, ami annyira elkészerítette őt, hogy délután egy csomaggyufát borszeszben feláztatott és az így elkészített mérget megitta. A foszfor kellemetlen illatú eláruolta hozzátartozói előtt cselekedetét és így a gyorsan alkalmazott ellenszerekkel elejét vették a mérreg hatásának.

— **A halmi petíció** A halmi kerületben megválasztott Fogarassy Zsigmond országgy. képviselő választása ellen a kisebbségben maradt Szentpály párt petícióit, adott be. A Kuria elrendelte a vizsgálatot s azzal a debreczeni kir. ítélőtáblát bizta meg. Kiss Endre táblai bíró lett kiküldve a vizsgálat fogantatására s már végre is hajtott. Kiss Endre a vizsgálat folyamán 1000 embernél többet hallgatott ki s a nagyfoku veszetést tényleg beigazoltak találta. A választáson csupán 59 szótöbbséggel győzött Fogarassy. Mint tudósítónk írja Fogarassy alkalmasint le fog köszönni, hogy ismét választható legyen.

— **Garázdálkodó huszárok.** Tegnap éjjel fő részeg huszár betért a Honvéd utca 2. szám alatt lévő Kálmán Lajos kocsmájába. A kocsmaszoft volt mulató polgárokkal. A huszárok rögtön azon kezdtek hogy ki akarták hajtani a polgárokat a kocsmából. Azonban ezek sem hagyták magukat és a huszárok ellen védekezni kezdtek. A huszárok erre kardot rántottak a mire a polgárok széket ragadtak és azzal védtek magukat a huszár kardok ellen. A verekedésnek nezeit vette a honvéd kaszárnyába levő őrség is a mely rögtön a verekedés színhelyére ment. Az őrségnek sikerült is a huszárok közül elfogni hármat, kettő azonban elmenekült. Az elfogott huszárokat éjjelre beszállították a honvéd laktanyába a hol elzárták őket.

— **Megszökött feleség.** Gargi József nap-számos azzal a panaszszal állt be a rendőrséghez, hogy felesége szerdán váratlanul eltűnt. Hogy hova lett, merre ment, nem tudja de hogy kivel ment el azt onnan sejtí, hogy ugyanaznap eltűnt szomszédjának lakója is: Sáreczki János csaposlegény, ki utra-ralól szomszédjának lakását is kifosztotta. A felesége elvitte magával az ő fehér-neműt is, ez csak megerősíti ama feltevé-sét, hogy az asszony tényleg ezzel a legény-nyel szökött meg. A szökevények körözését a rendőrség elrendelte.

— **A lövöldöző dohány őr.** Szabó István H. Dorogi lakos dohánypajtájához állította cselédjét Szüts Sándort azon meghagyással, hogy bárki arra közeledik löjje rá. Szüts Sándor gazdája parancsa szerint az arra czir-káló csendőr őrzőjára rálőtt. A csendőrök tapintatosságából nem löttek vissza, hanem a lövöldöző dohány őrt letartóztatták.

— **Elfogott tolvaj cseléd.** Tegnap a vá-mos pércsi csendőrség letartóztatott egy szökésben levő cselédet. Az elfogott cselédet Szökés Juliánának hívják. A mint elfogatása-kor kiderült a cseléd meglopta a gazdáját. Az elloptott tárgyakkal aztán megugrott. A tolvaj cseléd a vámos pércsi csendőrség fogházában várja büntetését a lopásért.

— **Megfagyott katonai csapat.** Szivetrázó tragédia történt a napokban Japánban Uya-nis — mint Jokohából jelentik — egy ór-nagy vezetése alatt 23-án a sziget északi ré-sében lévő Aomori városból nagy hóban elindult eltévedt és egy ember kivételével el-pusztult a kemény hidegben.

— **Egy híres fogház lerombolása.** Párisból jelentik, hogy a város által fölveendő 200 millió kölcsönből több közmunkát fognak végrehajtani. Többek közt lerombolják a hí-res Saint-Lazare fogházat, amelyben Trenk báró, Montalambert gróf és André Chenier is el volt zárva. A másik két híres fogházat, a Sainte Pelagiet és a Marast már régebben lerombolták, most eltűnik a harmadik szomorú emlékü fogház is.

— **Elfogott tolvaj.** Balassa János lopást követett el s miután összeütközésbe került a törvénnyel, alaposan eltűnt a látóhatárról. A csendőrség azonban kikutatta hollétét és a múlt hónap 26-án elfogta a tolvajt, ki most majd a bíróság előtt fog számot adni bünső cselekedetéről.

— **Letartóztatott tolvaj leány.** Czinege Anna a múlt hónapban egy kedvező éjsza-kán Kohn Dávid gazdájának szobájába lo-pódzott és annak nadrágzsebéből 50 korona készpénzt lopott. A cseléd leányt elfogták és kitűnt, hogy tavaly a decemberi hónapban Tisza Imre földbirtokostól háromszáz korona készpénzt lopott el ugyan ilyen módon. A cseléd leány öngyilkosságot akart elkövetni, de abban az érkező csendőrség megaka-dályozta.

— **Luccheni ura.** A megboldogult Erzsé-bet királyné gyilkosának, Lucchenninek egy-kori gazdája Dél Balzo Róbert gróf szomorú veget ért a minap. Egy elcsábított és elha-gyott kedvese bosszúból megölte. Mikor Luc-henit a genfi vizsgáto bíró vallatta és a multja felől kikérdezte, az elvetemedett ember Dél Balzo gróf tanúságára hivatkozott, akinél ő

katonai szolgálata idején inaskodott. A gróf akkor nagyon elismerően nyilatkozott egy-kori inasáról, aki úgy látszik, gazdájának szerelmi ügyeiben segédkezett. Az utóda már nem volt ezen a téren olyan használható, mert a gróf urnak később egyik indiszkkrét inasa sok kellemetlenséget szer-zett. Ez év január 3-án a gróf megkérte Dél Franci nápolyi pénzügyi felügyelő csodaszép leányának, Luciának a kezét. Másnap meg-szöktette a leányt szülői házától és elcsábi-totta. Egy héttel később, visszaküldte a lányt szüleihez. Dél Franci Lucia bossut állt meg-rontóján; az elkeseredett megölte Dél Balzo grótot.

— **Debreczeni órás dolga.** A »magyar no-mes fém ipar« szaklapban a »tiszte-ség-telen verseny« czimén a következő hirt olvassuk. Debreczenből panasz érkezett Országos szövetségünkhöz, hogy Gasparik Antal ottani órás és ékszerész magát óra-gyárosnak adta ki, és hirdetéseiben a közön-séget megtévesztő reklámot tűz. Szövetségünk ebben az ügyben megtette a kellő lépést.

— **Az alkalmatlan vendég.** Egy tiszamenti városban az utóbbi időben nagyon elterjedt a szellemidőzés mulatságos foglalkozása. Kül-lönösen a hölgyek közt hódított az új tudomá-ny, kik közül sokan háziartásukat is el-hanyagolták, csak hogy a gyűlésekről el ne maradjanak.

A minap épp ily gyűlésen volt együtt egy nagyobb hölgytársaság, s a homályos szobában már elhangzott a szokásos ima, melylyel a spiritiszták gyűléseiket be szok-ták vezetni, s a gyűlést vezető hölgy meg-jelenésre hívta fel a vezérszellemet, midőn az ajtó halkán felnyílt és a sötétből tompa mély hangon hangzott:

— Jő napot kívánok!
— Te vagy az, Guiseppe? (Ez volt a szellem neve.)
— Nem! — hangzott a felelet.
— Hát ki vagy?
— Kopasz, városi végrehajtó vagyok, a butorokat jöttem fölírni tisztelettel!

A gyűlés természetesen azonnal fölosz-lott, a szellemidöző hölgyek vegyes érzelmek-kel indultak hazafelé.

Ékszeresaló Brassóban.

A ki arany helyett vassal fizet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 29.

Meglepő furfanggal véghezvitt csalás foglalkoztatja a brassói és budapesti rendőrséget.

Brassóba néhány nappal ezelőtt egy jól öltözött uri ember érkezett s az egyik szállodában kétszobás lakást bérelt. Másnap az idegen, a ki a bejelentő lapra csak a vezetéknevét: Weisz-ot írta, beállított Öre-hovszky ékszerész üzletébe és miután 1200 koronát érő aranyórákat és láncokat vá-lasztott ki magának, azzal távozott el, hogy küldjék el a holmi szállóbeli lakására. Az ékszerész segede később elvitte az éksze-reket az idegenhez, a ki kis zsákba hengerelt aranyokkal fizetett. A kis zsák mindkét vége-le volt pecsételve s a rajta lógó ragedulán egy bank pecsétje volt rányomva.

A segéd gyanútlanul hazament s gaz-dája csak otthon vette észre, hogy a zsák-ban vasdarabokat kapott a barátságos ide-

gentől. Mire a szállóba ért, hogy a csalót fe-lelősségre vonja, az kihajtatott a pályaud-varra s a Budapestre indult gyorsvonatra ült.

A brassói rendőrség a csaló személy-leírását a következőkben adja: sovány nő-vésű, fekete haja, beesett arcu, közép ma-gas ember 30-32 évesnek látszik; és be-szél magyarul és német zsidóul.

A budapesti rendőrség kézrekerítése-iránt minden intézkedést megtett.

A szoknyás vasuti őr.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 3.

Bibi kecske volt a bogáti vasuti őr há-zánál. Hosszu, selymes szakálla volt Bibinek s két ravasz szeme, melylyel egész nap a vasuti töltést nézte, a körös körül emelkedő hegyeket. Unalmas élete volt szegénynek s egy darabig a gyorsvonat szép urasszonyai-val kaczerkodott, pillanatra föllobbané szen-vedélyeknek élt s Bibi kecske agyában os-toba szerelmi regények szövődtek az elro-hanó vasut szép utasításairól.

Minden állatnak az a végzete, hogy mi-kor kifundált és megálmódott regényeit a valóság szétzilálja, megelékszik avval a re-génfnyel, mely éppen kínálkozik. Bibi tehát a vasuti őr hitvesére vetette szemét s egy szomorú napon elhatározta, hogy másnak tejet nem ad, mint csak a vasuti őr hitve-sének.

Valami bosszút érzett abban, hogy csak ez az asszony zsarolja ki a tejet, akibe a kényszerűség folytán lett szerelmes. Ha a vasuti őr jött, Bibi rugott, földöntötte a saj-tárt s nem engedte megfajni magát. — Az asszony iránt azonban annyi figyelmességét tanusított, mintha a kezés bárányok fajtájá-ból való volna.

S az asszony zsarolt. Minden reggel ki-rabolta Bibit.

Történt azonban, hogy a vasuti őr hit-vese hátlen lett Bibihez s egy éjjel elfogadta egy gölya látogatását. Másnap reggel Bibi-zokogott. Hosszu selyem szakállán végig-folyt a megcsalt szerelmes, bánatos könnye s e bánat fejlődési története végre is a bosz-szu gondolatához vezetett. Bibi elhatározta hogy most kiéhezteti a tejrre szomjas vasuti bakter családot.

Bibi tudniillik abból a józan fölfogásból indult ki, hogy az asszony ilyenkor nem-jöhet ki a házból. Beteg. Minden Bibi így okoskodnék s legfőbb ször helyesen. Ezuttal azonban a logika csalni látszott. Az asszony hűségesen megjelent. A tarka kendő volt a fején, a perkál szoknya s a perkál zubbony a testén. Bibi egy percig csudálkozott, de aztán lehajtott a fejét.

A sajtárba fehérén, habosan folyt a tej s az asszony annyira elmerült a munkába, hogy észre sem vette a gyorsvonat közele-dését. Csak akkor ugrott föl, mikor már a vonat ott dühörgött a ház alatt. Kirohant, de már nem adhatta meg a jelzést.

A vizsgálat megindult a hanyag őr ellen s akkor kiderült valami, ami miatt ma, az utolsó felvonás napján, Bibi öngyilkos gon-dolatokkal vesződik. A vizsgálat kiderítette, hogy Bibit a haldunul elhagyott, kigunyolt-bibit becsapták s hogy a logika mégis csak

örök. Az, aki öt utólszor megfejté, nem az asszony volt, hanem az asszony ruhába ölőzött vasuti ór.

Különfélék.

+ A bolygó zsidó Monte-Carloban. Köz tudomásu dolog, hogy a játékosok baboná sak és szabály alól a montecarloi croupi érk se képeznek kivételt. A játékbank ez alkalmassági közt mindenféle babonás his tóriák járnak szájról-szájra, legfőként a de legkevésbé ismert is hozták a bolygó zsidó históriája. »Az első ember, ki nagypénteken reggel, az év egyetlen napján, amikor a játéktérmet zárva vannak, a roulettenél megjelenik — így szól a rege — egy tiszte letre méltó külsejű öreg ember. Az öreg egy marék aranyat hoz ki a zsebéből és remegő ujjakkal egy meghatározott számra teszi. A szem kijön és az öreg újra megrakja, újra, meg újra és folyton nyer, mindaddig, míg a nyereség maximumát el nem éri. Ekkor összesepri az aranyat és borzasztó átkokat szórva szétdobálja és kirohan. Az öreg ugyanis nem más, mint a bolygó zsidó, ki nek a földön kell vándorolnia és nem pihen het meg mindaddig, míg Monte-Carloban nem veszít. Ezt állítja egy angol folyóirat és tudvalevő, hogy az angol folyóiratok, mindig tudják, hogy mit állítanak, kivéve akkor, mikor a csatáiról győzelmi híreket közöl nek. Mert az ember végre is mindent nem tudhat.

+ Liliomtenyésztés Angliában. Az angolok legkedveltebb virága ez idő szerint a lilium. Az angol kertészetben egyre nagyobb tért hódít a lilium, sőt nemrég egy liliumkongresszust is tartottak, melyen a szónokok kizárólag a lilium tenyésztéséről, fajairól, változatairól és betegségeiről beszéltek.

+ Telefon Menelik országában. A negus országában mindentűt föl vannak már állítva a telefonoszlopok és a telefon csenője Abesszinia minden helységében megszólal már. A főváros, Addis-Ababa és az ország valamennyi nagyobb városa között e napban nyílt meg a telefon összeköttetés. Menelik ebből az alkalomból ediktumot bocsátott ki a törzsfőnökökhez, amelyben figyelme zteté őket, hogy mindazoknak, akik el merik vágni a telefontörteket, levágatja a jobb kezét és még nagyobb pénzbüntetéssel is sújtja őket.

+ Költözködő város. A legközelebbi he tekben, talán ép a februári fertályra, föl szedi sátorfáját Creighton nebraskai város és házaival, minden hozzátartozójával egye temben elindul. A házak elé lovakat fognak s az egész város 12 angol mérföldnyire, vagy még messzebbre költözködik. A hurczol kodásra a nebraskai legfelsőbb bíróság egy rendelete adott okot, amely meghagyja a knoxi grófság valamennyi hivatalnokának, hogy hivatalukat bizonyos William Wisen dorf tizenkét mérföldnyire fekvő farmjába helyezték át. Ha tehát a hivatalnokok költözködnek, a városnak is velük kell mennie.

A pap kalapja.

— feb. 3.

Voltaképen nem is kalapjáról van szó mint inkább arról, hogy a komollói papnak a község pénztárából rendes fizetés gyanánt járt évi 1 fnt kalapra. Ennek van egy igaz és egy tréfás története. Igaz története a régi jegyzőkönyvek tanúsága szerint az, hogy a faluban sok oláh telepítvényes lakott, akik nek a református pap nem köszönt, mert nem az ő hívei voltak. E felett való zugoló dásra a pap azt felelte, hogy ő nem köszön szönhet minden embernek, mert azzal a kalap annyit kapik, hogy egy kalappal több kellene egy évben. Ennek az egy kalaptöbb letnek a beszerzésére utalta a község az 1 forintot, ami ma is tényleg fezen a czi men jár.

A tréfás történet pedig az, hogy a temp lomjuk a falun kívül egy hegy tetején feküdt. Untak a hívek minden nap oda felmászni, szerették volna lehozni valahová az aljba. Igen ám de erre szegény volt az eklézsia. Tanakodtak, hogy mitévő legyenek? Végre kistűtötték, hogy ha meghal az öreg pap, utána csak azt választják meg aki megígéri, hogy a maga költségén a templomtárhozza. Ugy is lett. Az öreg pap meghalt és pedig a pályázatot ezzel a feltétellel hirdették ki. A pályázó urak ebben nem igen egykeztek bele. Csudálatcsképpen azonban egyszer je lentkezett egy fiatal ember aki ígérte, hogy ő lehozza. Kapnak is rajta a komollóiak, ha mar megválasztják aztán kimentek az ol dalra széttekintni hogy hova hozza le a pap a templomot s ki is szemeltek egy szép tér séget.

— No mehetünk! atyfiak! — szól a pap. Azzal felvonulnak mind a templomhoz ott a pap négykézláb áll.

— Fogják csak meg azt a templomot, tegyék csak fel ide a hátamra, hadd vigyem el innen.

A hívek persze nem tudták feltenni Akkor látták, hogy be vannak csapva. Állí tólag nagyon akarták verni s amint menekül tük tovább lecsett a kalapja. Ennek kárpót lásátul kapja minden utód azóta az egy forint kalappénzt.

CSARNOK.

Küzdelmes élet.

— Regény. —

Írtta: V. Zoltán.

II.

Iskola és libászat.

A torcnynyal (s nem a templommal) szemben volt az iskola, kova nevelőapámmal beléptünk.

Időhagyott szánandó kinézésű épület volt ez. Mint már említettem, első pillanatra juhakolnak néztem.

De a belőle kiható éktelen zivaj, kiabá lás elárulta e hely rendeltetését a teljesen idegen ember előtt is.

Ez a hely volt Tóvölgy község népneve lési intézete.

Mikor beléptünk az udvarra, eredeti kép tünt elébem.

A borzosnál borzosabb gyermekek szana szét sutkereztek a nap verőfényében. Egyik nek kezében zsolttár diszeleg, melyből teljes torokerőből menesztett hangon ordítja szent Dávid egyik istene énekét, míg a másik a Hühnerből kényszeríti emlékezetébe szállani Erzsébet és Mária találkozásának a muzsa sereg szellemi látkörének hővítésére s a lelki ebben való épülés szélesbitésére megírott történetét.

Az öreg mestere ott sétált fel s alá köröztük, mint esirkéi között szokott az éber szemű keltős tyúk.

Érdekes alak volt az öreg mester. Ma gas, de meghajtott természetű. Bizonyosan a Krisztus súlyos keresztje nyomta föld felé.

Szegényes öltözetéről bátran lehetett volna csizmadiamesternek is tartani.

A szemén fénylő közönséges drótbá foglalt ókuláré árulta el tudományos voltát.

Mikor felléptünk az udvarra, épen vala melyik garbonczáskodó ne'u'ó hátszí szer kezétét nevelészetű eszközölte meg a kezé ben tartott hajlós rekettje-vesszővel.

— Ühü hü hü sű! Brü hü hü hü!... Jaj, jaj! sikoltott fel a nemesítendő vad szer, szörnyen tapogatva megérdékelt ré szét.

— A hóhér karján száradj el, te a gazrépavirág! — intette a mester mérges szavakkal. — Nem megmondtam már, hogy a kutyával nem szabad kötödni?

— Jó reggelt kívánok mind közönsége sen! — szólalt meg Kondor Mózes.

— Adjon Isten magának is Kondor uram! Mi jóban tetszett felkeresni?

— Ezt a fattyut hoztam volna fel, hogy csináljon belőle valamit tanítóuram!

Felém bökött a csontos hüvelykével, a rektor meg nézett reám, mint héja a esir kére.

— Hát csak hagyja itt, majd kifaragjuk! mondá titokzatos jelentőségű hunyor gással.

— Csak tessék vele szigoruan bänni, mert igen hamis! — tette ismertetését Kon dor Mózes.

— No, no! Majd elbánunk vele, csak bizza ide! Van még rekettjevesző a sü zesben!

— Ugy, ugy! Nem kell tőle sajnálni! Nem török bele csontja! Azt akarom, hogyha már az Isten nekem rendelte, ember vájék belőle!

E barátságos beszélgetés után Kondor Mózes eltávozott, ott hagyva engem a többi gyermekesereg között.

— Eredj a többi közé! — kiáltott reám a mester s én irgalmatlanul megszeppenve húzódtam meg a kerítés mellett.

A gyerekek körül fogtak. Megvizsgálták a szép fehér tarisznyámat, vadonat új veres mellényemet s a nagyobbak menten felaján lották barátságos utbaigazításukat.

— Jóska, ide gyere, majd én foglak tanítani! — mondta egyik szeplősarcu nagy kamasz, ki bizonyára megérezte, hogy a tarisz nya enivalóval van kibelelve.

Mentem vele s leültünk a gyopre. Csakhamar elő is került egyik darab kenyér a másik után. Az én szeplősarcu tanítómm villogó szemekkel, tele szájjal maj szolta befelé.

A tanító ur eltávozott valahova s a se reg gyermek feletti felügyelettel egyik-na gyobb fiu lett megbizva, ki a többieket óriási ordítózással iparkodott csendességre kény szeríteni.

Ugy dőlőtájon, mikor már a saját árnyé kunk átugrásával kimulatuk volt magukat, megérkezett végre a tanító ur is fülig sáros caizmában.

Leit is oly csend egyszerre, hogy akár a szunyugzizéget is meglehetett volna hal lani.

A felügyelő bejelentette a rendetlenke dőket s azok irgalmatlanul kikapták járuléku kat a rekettjefe nevelészetű eszközzel.

Folyt. köv.

Időjárás rövid kimutatás 1902 év január hónapról Debreczen.

Január hónap legkisebb hőfoka — 10.5 jan. 20 (1901 — 22.0 jan. 10), legnagyobb hőfoka + 8.6 jan. 26 (1901 + 4.1 jan 22), a hónap közép hőmérséklete pedig + 0.89 Celsius fok volt. (1901 — 6. 97 Co).

Az ez évi január tehát mint látható, a tavalyinál jóval 6.08, az 1900 évinél pedig, mely + 0.34 Co volt 0.55 fokkal volt me legebb.

Számbe
Jan. 15, 16,
limítet tett
padék 49 m
Az ura
dólies irány
Időjárás

Szö

A legkiváló
fa
ÉI
Gledit
Uradalmak

Óriás tövis
Ez az egye
velhető pár
melyen nem
az apró nyu
léshez rajzo
mellékeltetik

Dílcseme

számos gaz

Színes fém
mentve küll
nélkül. Az
vet kap ez
kéri, mely
annak tart
falun, puz
egyaránt. I
kik rendel
számos ol
mindenkir
„Ermellék
Kagya.

Kapható: Rozsnyay Mátyas gyógyszerháza Arad Szabadságt.

Számba vehető csapadék volt 4 szer (jan. 15, 16, 21, 29 én) (mely összesen 32 millimétert tett ki. (Az 1901 évi januári csapadék 49 milliméter volt).

Az uralkodó szelek januárban főleg a délies irányúak voltak.

Időjárás napi jegyzeteiből kiírta: K. L.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csomagefajokban fajtiszán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatk.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül osekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmi éle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Díjcsesemetek. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tényesítése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyenes bérmentve kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartamát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdaság vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Csím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy-Kagya, u. p. Székelyhid, Nagy Gábor.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901 Október hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)		Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután		
P.-Ladány	8.10	este	Személyvonat	9.48	este		
Budapest	9.01	délelőtt	Gyorsvonat	1.50	délután		
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10	este		
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonat	5.45	reggel		
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonat	9.40	este		
P.-Ladány	3.37	"	Tv. sz. sz.	5.34	délután		
Debreczen—M.-Sziget—Körösmező							
Királyhass	5.10	reggel	Személyvonat	2.08	délután		
Körösmező	2.56	reggel	Személyvonat	12.41	délután		
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.50	éjjel		
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonat	4.56	délután		
Szatmár-Németi	7.58	este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel		
Szatmár-Németi	6.46	este	Gyorsvonat	8.50	este		
Debreczen—Szerencs							
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonat	11.21	déle t t		
Szerencs	4.01	délután	"	7.03	este		
Szerencs	6.58	este	"	10.43	éjjel		
Debreczen—Füzes-Abony							
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt		
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56	este		
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess							
N.-Léta—Vértess	9.35	reggel	Vegyesvonat	11.16	délelőtt		
N.-Léta—Vértess	4.31	délután	"	6.18	este		
Debreczen—Tisza-Lök							
Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonat	9.17	délelőtt		
H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29	este		
H.-Nánásig	11.20	délelőtt	"	1.18	délután		

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen		Debreczenbe érkezik		V o n a t		Indul onnan	
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel		
P.-Ladány	5.03	reggel	Személyvonat	4.00	reggel		
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.15	délelőtt		
Budapest	6.26	este	Gyorsvonat	2.03	délután		
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonat	7.05	este		
Budapest	11.44	délelőtt	Gyorsvonat	6.50	reggel		
Körösmező—M.-Sziget—Debreczen							
Szatmár-Németi	8.46	reggel	Gyorsvonat	6.42	reggel		
Szatmár-Németi	7.32	reggel	Személyvonat	3.45	reggel		
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel		
Szatmár-Németi	6.45	este	Személyvonat	2.47	délután		
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonat	11.35	délelőtt		
Körösmező	10.12	éjjel	Személyvonat	1.22	délután		
Szerencs—Debreczen							
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel		
Szerencs	12.07	délután	Személyvonat	9.03	délelőtt		
Szerencs	7.59	este	Személyvonat	5.10	délután		
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen							
N.-Léta—Vértess	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel		
N.-Léta—Vértess	3.13	délután	"	1.05	délután		
Tisza-Lök—Debreczen.							
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel		
Tisza-Lök	6.25	este	"	2.35	délután		
H.-Nánás	3.30	délután	"	1.30	délután		
Füzes-Abony—Debreczen							
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel		
Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35	délelőtt		

Kinek van szeploje?

Szépség és egészség.

Idegesség, vérszegénység.

Vasaschinabóra,

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Cerail-arczkenőcsöt,

mely az arczort rövid időn fehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy téglaj ára 1.40 fill, Egy kis téglaj ára 70 fill. Serail-szappan egy db. 70 fill., Serail-hőlgypor egy dohoz 1.40 fill. Kitűnő és valódi Epe-szappan egy db. 80 fill.

Kapható: **Rozsnyay Mátvás** gyógyszerárban Arad Szabadaságt.

A t. sz. közzétételre azért, hogy minden károsítható betegséget elkerültesse, mely az orvosi szakmában elterjedt, és az orvosi szakmában elterjedt, és az orvosi szakmában elterjedt.

3
volna
rótba
oltát.
vala-
szer-
kezé.
A l...
vad-
ré.
te a
érges
hogy
ségo-
ondor
hogy
vel, a
csir-
farag-
nyor-
bánni,
Kon-
csak
a fü-
dálni?
ogyha
vájék
or dor
többi
reám
penve
gáltak
veres
laján-
foglak
nagy
tarisz
darab-
sarczu
l maj-
a se-
ik-na-
óriási
kény-
árnyé-
nukat,
sáros
y akár
a hal-
klenke-
ruléu
el.
1902
ezen.
— 10.5
agyobb
(22), a
— 0.89
ható, a
pedig
olt me

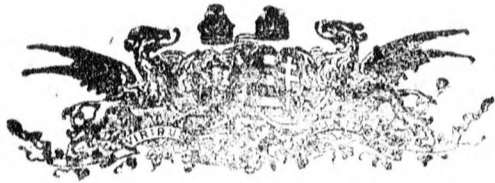
Alkalmi vásár

megkezdődött

leszállított
 árak mellett

RÓZSA LAJOS
 legnagyobb női-felöltő áruházában
 Debreczen, Kistemplom-bazár.

Cs. és kir.

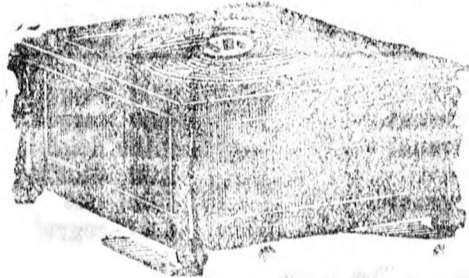

udv. hangszergyár.

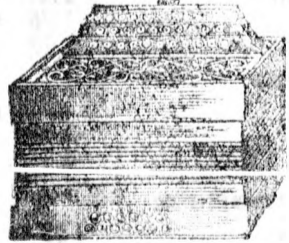
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Mintur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ár 8 ft 50, a kóták darabja 25 kr.

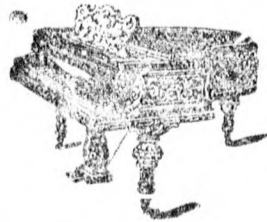
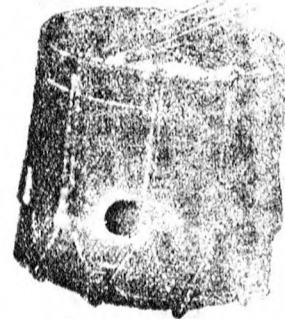

Kitűnő hangu harmonikák
 2 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 ft

Zongora-termek:

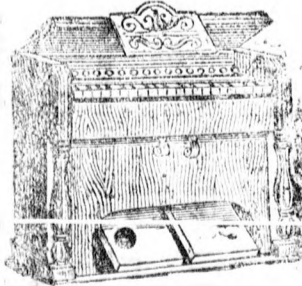
Kossuth Lajos-utca 22.
 (Károly-körút sarkán)

Zenepalota.

iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyár mányu iskola, szalen és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselote,
 képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai szerű művekről és zenélő dísz tárgyekről, c) az őzezen egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, szimbalmek, sziterák, harmontumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendégülöskmek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.